

ไม้พรวบ้าน

กรมส่งเสริมการเกษตร

การเลือกปลูกไม้ผลในรั้วบ้าน

เรียบเรียง

พ.ศ.ภวิศร์ วานิชกุล

ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จัดทำเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดย

ศูนย์วิทยบริการเพื่อส่งเสริมการเกษตร

สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี

กรมส่งเสริมการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทร. 0-2-579-5517

e-mail : agritech53@doae.go.th

ความร่มเย็นและธรรมชาติภายในรั้วบ้าน

โดย ผ.ศ.กวีศรี วานิชกุล

ความร่มเย็นนั้นเราสามารถสร้างขึ้นมาได้ โดยการอาศัยร่มเงาของต้นไม้ ใบไม้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในธรรมชาติ ดังนั้นหากเราต้องการที่จะสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติแล้ว วิธีที่เหมาะสมที่สุดก็คือ การปลูกต้นไม้ แต่ปัญหาที่เจ้าของบ้าน มักจะประสบอยู่เสมอเมื่อคิดที่จะปลูกต้นไม้ก็คือ จะเลือกปลูกต้นไม้อะไรดี เพราะต้นไม้ในธรรมชาติมีมากมายหลายร้อยชนิด แต่ละชนิดก็น่าปลูกไปเสียทั้งนั้น ผู้เขียนขอเสนอแนวทางในการแบ่งแยกชนิด ของต้นไม้ เพื่อประกอบการตัดสินใจใน การคัดเลือกต้นไม้มาปลูกในบ้านอย่างคร่าว ๆ ดังนี้

ควรทราบก่อนว่าต้นไม้ที่มีหลายชนิด บางชนิดเมื่อโตเต็มที่มีความสูงไม่เกิน 50 ซม. ในขณะที่บางชนิดเมื่อโตเต็มที่จะมีความสูงหลายสิบเมตร โดยทั่วไปเราแบ่งต้นไม้ ออกเป็น 3 ขนาดด้วยกันคือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ต้นไม้ขนาดเล็กส่วนใหญ่เป็นพุ่มที่มีความสูงไม่เกิน 2 เมตร ต้นไม้ในกลุ่มนี้มักมีดอก ใบ หรือทรงพุ่มที่สวยงาม เช่น พุดซ้อน มะลิ โกศลงเลียบครุฑ และเข็ม เป็นต้น ส่วนต้นไม้ขนาดกลางนั้น ความสูงของต้นจะไม่เกิน 5 เมตร ต้นไม้ในกลุ่มนี้มีทั้งไม้ใบ ไม้ดอกและไม้ผล เช่น ทรงบาดาล เฟื่องฟ้า ราชวดี มะนาว พุทรา ทับทิม ฝรั่ง น้อยหน่า และมะละกอ เป็นต้น สำหรับพวกที่มีขนาดใหญ่คือ ต้นมีความสูงเกินกว่า 5 เมตรขึ้นไป ต้นไม้ในกลุ่มนี้มักเป็น ไม้ผลหรือไม้ใบขนาดใหญ่ อาจให้ดอกที่มีสีสวยหรือมีกลิ่นหอมด้วย เช่น มะม่วง ชมพู กระท้อน มะพร้าว สาเก ขนุน มะเฟือง ละมุด ชมพูพันธุ์ทิพย์ อโศกอินเดีย หางนกยูงฝรั่ง ประคูดุ สนประติพัทธ์ และทองหลางต่าง เป็นต้น

เมื่อสามารถแยกชนิดของต้นไม้ได้แล้ว ในเบื้องต้นนี้เจ้าของบ้านยังจะต้องตัดสินใจว่า ควรปลูกต้นไม้ที่ให้ผลหรือ ไม้ดอกไม้ใบ และจะเลือกปลูกต้นไม้ที่ลำต้นมีขนาดใหญ่เพียงใด จึงจะเหมาะกับพื้นที่ที่มีอยู่ เมื่อตัดสินใจได้ แล้วจึงจะดำเนินการขั้นต่อไปคือการเลือกชนิดพันธุ์ไม้ที่จะนำมาปลูก

ตารางแสดงการเปรียบเทียบข้อแตกต่าง ระหว่างการปลูกไม้ผล ไม้ดอก และไม้ใบ

ข้อแตกต่างที่เปรียบเทียบ	ไม้ผล	ไม้ดอกและไม้ใบ
1. การให้ร่มเงา	ดี	ดี (ยกเว้นพวกที่มีขนาดเล็ก)
2. ประโยชน์อื่นนอกจากร่มเงา	ให้ผล (ใช้รับประทานหรือขายได้)	ให้ดอกหรือรูปทรงพุ่มและใบที่สวยงาม (ให้ผลทางจิตใจผ่อนคลายความเครียด)
3. การดูแลรักษา	ต้องดูแลรักษาใกล้ชิดในระยะแรก	ไม่จำเป็นต้องดูแลรักษาใกล้ชิดมากยกเว้นไม้บางชนิดที่ไม่ทนทานต่อสภาพแวดล้อม
4. ขนาดของทรงต้น	ไม้ผลที่มีอายุยืนมักมีทรงต้นขนาดใหญ่ จึงต้องการพื้นที่มาก	มีหลายขนาดให้เลือกทั้งเล็ก กลาง และใหญ่

เท่าที่สังเกตดูในปัจจุบันนี้หากบ้านใดมีพื้นที่ปลูกต้นไม้ขนาดใหญ่ได้เจ้าของบ้านมักจะเลือกปลูกไม้ผล เพราะคำนึงถึงการให้ร่มเงาและมีผลให้รับประทานได้ อย่างไรก็ตามการปลูกไม้ใหญ่นั้นต้องอาศัยระยะเวลาประมาณ 3-4 ปี จึงจะเริ่มให้ร่มเงาดังนั้นผู้ที่ตัดสินใจเลือกปลูกไม้ใหญ่จึงควรคำนึงถึงเรื่องนี้ด้วย แต่ถ้าในบริเวณบ้านมีพื้นที่ไม่มากนักและต้องการปลูกต้นไม้ขนาดกลางหรือเล็ก เจ้าของบ้านมักจะเลือกปลูกไม้ดอกหรือไม้ใบ โดยเฉพาะบ้านที่มีการจัดสวนหย่อมภายในบริเวณบ้าน ซึ่งต้องการให้สวนหย่อมนั้น ได้รับแสงแดดอย่างเพียงพอ

การเลือกซื้อต้นพันธุ์ไม้ผล

ต้นพันธุ์ไม้ผลชนิดต่าง ๆ จะมีวางขายอยู่ทั่วไปตามร้านขายต้นไม้ หรือแม้แต่ที่ตลาดนัดสวนจตุจักรก็ที่ต้นพันธุ์ไม้ผลวางขาย ต้นพันธุ์ที่เลือกซื้อปลูกควรมีอายุประมาณ 1-2 ปี หรือมีความสูงตั้งแต่ 50 ซม. จนถึง 1 เมตร ต้นพันธุ์ที่มีขนาดเล็กเกินไปมักจะอ่อนแอ ส่วนต้นพันธุ์ที่มีขนาดใหญ่เกินไปก็มักจะแคะแกรนและหยั่งรากไม่ดี ควรเลือกซื้อต้นพันธุ์ที่ได้จากการทาบกิ่ง เสียบกิ่ง หรือติดตา เนื่องจากจะได้ต้นต่อที่มีรากแก้วติดมาด้วยทำให้มีระบบรากแข็งแรงไม่โค่นล้มง่าย ในการคัดเลือกต้นพันธุ์แต่ละต้นควรเลือกต้นที่มีรากแข็งแรงไม่แก่หรือคดงอ รอยต่อระหว่างกิ่งทาบหรือแผ่นตาติดแน่นกับต้นต่อ ขนาดของต้นและกิ่งพันธุ์ดีใกล้เคียงกัน ใบมีสีเขียวเป็นมันไม่มีโรคแมลงติดอยู่ กิ่งแต่ละกิ่งแข็งแรงไม่มีกิ่งแห้งหรือกิ่งเน่าเสีย ข้อสำคัญคือควรซื้อกิ่งพันธุ์จากผู้ขายที่เชื่อถือได้ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ต้นพันธุ์ไม้ผลที่ตรงตามพันธุ์ หากมีความรู้ในเรื่องการขยายพันธุ์อาจขยายพันธุ์ด้วยตนเอง

ข้อจำกัดของการปลูกไม้ผล ภายในบริเวณบ้าน

ข้อจำกัดของการปลูกไม้ผลภายในบริเวณบ้าน การปลูกไม้ผลภายในบริเวณบ้าน โดยเฉพาะบ้านที่อยู่ในกรุงเทพฯ หรือตามเมืองใหญ่ ๆ มักมีข้อจำกัดอยู่หลายประการด้วยกัน ซึ่งพอจะยกตัวอย่างให้เห็น ได้ดังนี้

1) ข้อจำกัดในเรื่องคุณสมบัติของดิน เนื่องจากดินภายในบริเวณบ้านมักไม่ใช่ดินเดิม แต่เป็นดินที่นำมาจากอื่นให้สูงขึ้นเพื่อป้องกันน้ำท่วม ดินที่นำมาจากนั้นอาจจะได้มาโดยการขุดจากบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงหรือจากในบริเวณบ้านนั่นเอง ซึ่งมักจะเป็นดินเหนียวมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เพราะเป็นดินชั้นล่าง นอกจากนี้อาจเป็นดินถมที่นำมาจากแหล่งอื่น ซึ่งโดยทั่วไปมักจะเป็นดินเหนียวมีความเป็นกรดสูงและระบายน้ำไม่ดี แต่ในบางครั้งก็อาจเป็นดินเลนที่มีความอุดมสมบูรณ์ ในบางกรณีจะมีการถมด้วยทรายในชั้นบนสุดเพื่อปรับพื้นที่ด้วย และจากการที่ดินนำมากเป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ดังนั้นในการปลูกไม้ผลจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมดินในหลุมเป็นอย่างดีและควรใส่อินทรีย์วัตถุจำพวก ปุ๋ยหมักปุ๋ยคอก และเศษใบไม้แห้ง รวมทั้งปุ๋ยเคมีให้แก่ต้นไม้ผลที่ปลูกด้วย การทำเช่นนี้จะช่วยให้ต้นไม้ผลเจริญเติบโตได้ดี ออกดอกและติดผลดกอย่างสม่ำเสมอและอายุยืนนาน

2) ข้อจำกัดในเรื่องพื้นที่ปลูก โดยทั่วไปบริเวณบ้านพักอาศัยจะมีพื้นที่ไม่มากนัก สาเหตุเนื่องมาจากที่ดินซึ่งมีราคาแพง ปกติในการปลูกบ้านแต่ละหลังจะใช้เนื้อที่ประมาณ 40-80 ตารางวา ในจำนวนนี้พื้นที่ประมาณครึ่งหนึ่งหรือกว่าครึ่งจะเป็นพื้นที่ใช้ปลูกตัวบ้านพื้นที่ที่เหลือประมาณ 20- 40 ตารางวาจะเป็นพื้นที่ใช้ปลูกไม้ยืนต้นได้ บางครั้งหากมีการทำโรงรถ

หรือสถานจอดรถ พื้นที่ที่ใช้ปลูกต้นไม้ก็จะลดลงไปอีก ดังนั้นเจ้าของบ้านควรกะประมาณจำนวนต้นไม้ที่จะปลูกให้เหมาะสมกับพื้นที่ โดยคำนวณได้จากพื้นที่ทรงพุ่ม แต่อย่างน้อยที่สุดก็ควรจะมีพื้นที่ปลูกอย่างน้อยต้นละ 20 ตารางเมตร ควรปลูกต้นไม้จำนวนน้อยและให้แต่ละต้นแผ่ทรงพุ่มได้อย่างเต็มที่ ดีกว่าปลูกต้นไม้หลาย ๆ ต้นแต่ทรงพุ่มมาเบียดกันทำให้ต้องเสียเวลาในการตัดแต่ง และยังได้รูปทรงต้นไม้ที่ผิดไปจากธรรมชาติ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดร่มเงาที่ทึบเกินไป ลำต้นยืดยาวและไม่ให้ดอกผล

3) ข้อจำกัดในเรื่องการบังร่มเงา จุดประสงค์ในการปลูกไม้ผลข้อหนึ่งก็คือ ต้องการให้มีร่มเงาภายในบ้านและป้องกันแสงแดดที่จะส่องเข้ามายังตัวบ้านในช่วงบ่าย ดังนั้นตำแหน่งที่น่าจะเลือกปลูกคือทิศตะวันตกหรือทิศตะวันตกเฉียงใต้ของบ้าน เพื่อบังแดดในช่วงบ่ายซึ่งช่วยให้ตัวบ้านไม่ร้อนเกินไป ในกรณีที่ใช้เครื่องปรับอากาศก็ยิ่งช่วยลดการทำงานของเครื่องปรับอากาศอีกด้วย กรณีที่ปลูกไม้ผลไว้ในสนามหญ้า ร่มเงาของไม้ผลอาจทำให้สนามหญ้าเสียความสวยงาม เนื่องจากหญ้าแห้งตายเพราะได้รับแสงแดดไม่เพียงพอ จึงควรเลือกชนิดของหญ้าที่ทนร่มเงา เช่น หญ้ามาเลเซีย นำมาปลูกไว้บริเวณภายใต้ร่มเงาไม้ผล สำหรับกรณีที่ปลูกไม้ผลหลายต้นและเกิดการบังร่มเงากันเอง ควรตัดต้นที่อยู่ตรงกลางออกเสียบ้าง เพื่อให้ต้นที่เหลืออยู่ได้รับแสงแดดอย่างเพียงพอ

4) ข้อจำกัดในเรื่องน้ำท่วม บริเวณพื้นที่ลุ่มมักพบปัญหาในเรื่องน้ำท่วม น้ำขัง หรือน้ำไหลบ่า ทำให้ไม้ผลที่ปลูกในบริเวณบ้านชะงักการเจริญเติบโต ใบร่วง และหากน้ำท่วมขังนานต้นไม้ผลอาจตายได้ แนวทางการแก้ไขควรถมดินให้สูงพ้นระดับน้ำ หากไม่สามารถทำได้ก็ควรที่จะยกเป็นโคกตรงบริเวณที่จะปลูกไม้ผลไว้ก่อนแล้วจึงค่อยถมดินในบริเวณอื่นภายหลัง ในกรณีที่มื่อน้ำท่วมขังก็ควรที่จะทำทางระบายน้ำออกจากบริเวณบ้าน ซึ่งการที่มีน้ำท่วมขังนอกจากจะเป็นผลเสียกับไม้ผลที่ปลูกแล้ว ยังเกิดผลเสียกับสนามหญ้าและไม้ประดับในบริเวณบ้านด้วย

5) ข้อจำกัดอื่น ๆ ข้อจำกัดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกาปลูกไม้ผลภายในบริเวณบ้าน มีหลายประการ เช่น

5.1 สายไฟฟ้าที่พาดผ่านบริเวณบ้าน ต้นไม้ผลที่มีความสูงระดับสายไฟอาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ก่อนปลูกจึงควรพิจารณาความสูงของต้นไม้ผลเมื่อโตขึ้น พร้อมกับดูทิศทางที่สายไฟฟ้าพาดผ่านด้วยหากได้ปลูกไปแล้วก่อนหน้านี้ก็ควรจะหาวิธีตัดแต่งไม่ให้กิ่งพาดทับสายไฟ

5.2 ใบร่วง ไม้ผลหลายชนิดมีการผลัดใบอยู่เสมอ ซึ่งการผลัดใบในแต่ละครั้งจะมีใบร่วงสู่พื้นจำนวนมาก ทำให้บริเวณบ้านแลดูไม่สะอาดตา โดยเฉพาะเมื่อใบร่วงลงสู่ลานจอดรถ หรือร่วงหล่นเข้าไปในเขตของเพื่อนบ้านอยู่เสมอ ๆ เจ้าของบ้านจึงควรพิจารณาชนิดของไม้ผลก่อนปลูกไม้ผลที่มีใบร่วงมาอาจปลูกในบริเวณที่เป็นสนามหรือในพื้นที่ที่ห่างจากตัวบ้านซึ่งจะลดภาระการเก็บกวาดลงได้

5.3 การดูรักษา ในบางครั้งบนต้นไม้ผลอาจมีแมลงจำพวกมด หนอน บั๊ก ฯลฯ จึงอาจจะสร้างความรำคาญ หรือรบกวน ผู้ที่อยู่อาศัยภายในบ้านได้ จึงมีความจำเป็นที่จะฆ่าแมลง ซึ่งสารเคมีที่นิยมใช้กันมากคือคาร์บาริล หรือที่มีชื่อการค้าว่า เซฟวิน, เซฟวิน 85 หรือคาโบนอกซ์ 85 เป็นต้น ทั้งนี้เพราะสารเคมีชนิดนี้มีพิษต่อคนและสัตว์เลี้ยงในระดับต่ำ

การปลูกและดูแลรักษาในระยะแรก

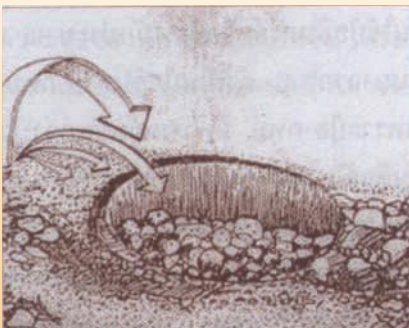
เมื่อได้ต้นไม้ผลมาแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การนำลงปลูกภายในบริเวณบ้านเจ้าของ บ้านควร กำหนดจุดปลูกเสียก่อน โดยพิจารณา จากข้อจำกัดต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เมื่อเลือกตำแหน่งที่จะปลูกลงต้นไม้ผลแล้ว ทำการขุดหลุมปลูกให้มี ความกว้างความยาวและลึก 1 เมตร นำดินที่ขุดขึ้นมากองไว้ที่ปากหลุม แบ่งเป็น 2-3 กอง โดยแยกเป็นดินบนและดินล่าง ใน กรณีที่เป็นดินเหนียวควรตากดิน ให้แห้งแล้วทุบให้ละเอียดพร้อมกับผสมทรายลงไปบ้างเล็กน้อย จากนั้นใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ย หมักประมาณ 1 ปิบ แบ่งลงผสมในดินแต่ละกอง ที่ขุดขึ้นมาจากหลุม ถ้าเป็นปุ๋ยอินทรีย์ กทม. ปุ๋ย 1 ถุงให้ใช้เพียงหนึ่งในสาม เท่านั้น เพราะปุ๋ย กทม. มีความเข้มข้นกว่าปุ๋ยหมักโดยทั่วไป เมื่อผสมคลุกเคล้าเข้ากันดีแล้วให้นำดินผสมใส่คืนลงในหลุม ประมาณสองในสามส่วน โดยใส่ดินบนลงไปทั้งหมด และดินล่างอีกบางส่วน นำต้นพันธุ์ออกจากกระถางหรือถุงพลาสติก วาง ลงตรงกลางหลุมแล้วกลบด้วยดินล่างส่วนที่เหลือ โดยกลบให้สูงกว่าดินเดิมเล็กน้อย ถ้าปลูกในหน้าฝนให้พูนดินตรงโคนต้นไม้ สูงขึ้นเพื่อช่วยในการระบายน้ำ ถ้าปลูกในหน้าแล้งบริเวณที่โคนต้นไม้ขุดเป็นร่องตื้น ๆ เพื่อกักน้ำให้อยู่ในบริเวณรากมากขึ้น จากนั้นนำไม้มาปักเป็นหลักยึดข้าง ๆ ต้น และใช้เชือกผูกยึดต้นกับหลักไม้ เพื่อป้องกันการโยกคลอนเมื่อมีลมพัด สำหรับการบ่ง ร่มเงาก็ให้ใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในพื้นที่นั้น เสร็จแล้วรดน้ำให้ชุ่ม ในระยะนี้ควรรดน้ำให้อย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง และ หมั่นถอน หญ้าบริเวณ โคนต้นไม้อย่างสม่ำเสมออย่าปล่อยให้หญ้าขึ้นรกรุงรัง

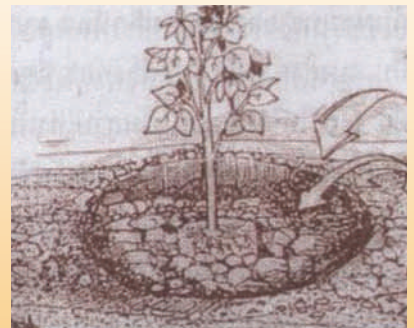
แยกดินชั้นบนและดินชั้นล่างไว้คนละกอง

ผสมปุ๋ยอินทรีย์เข้ากับดินในแต่ละกอง

นำดินที่ผสมใส่คืนลงหลุมประมาณสองในสามส่วน

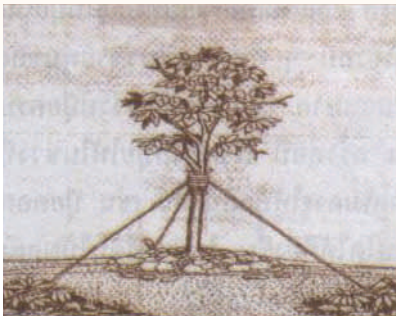

วางต้นพันธุ์ตรงกลางหลุมแล้วกลบด้วยดินส่วนที่เหลือ

พูนดินตรงโคนต้นไม้ให้สูงเพื่อช่วยในการระบายน้ำ

ในกรณีที่ขุดล้อมต้นไม้ผลที่มีขนาดใหญ่จากที่อื่นมาปลูก การเตรียมหลุมเช่นเดียวกับการปลูต้นไม้ผลขนาดเล็ก แต่ขนาดของหลุมอาจจะใหญ่กว่าสิ่งที่สำคัญก็คือเมื่อนำลงปลูกแล้วต้องมี การค้ำยันหรือผูกยึดไม่ให้ต้น โคนล้มได้ง่าย ต่อเมื่อรากเจริญเติบโตและยึดดินได้ แน่นหนาดีแล้ว จึงค่อยนำไม้ค้ำหรือเชือกที่ผูกยึดออก

การค้ำยันแบบโยงยึด

การค้ำยันแบบง่าม

การค้ำยันแบบมีคานพาด

ในช่วง 2-3 ปีแรกหลังจากปลูก ควรมีการดูรักษาเพื่อให้ต้นไม้ผลเจริญเติบโตได้ดี มีโครงสร้างที่แข็งแรง และมีรูปทรงตามที่ต้องการ โดยทั่วไปวิธีการดูแลรักษาต้นไม้ผล จะประกอบด้วย

1. การใส่ปุ๋ย

โดยทั่วไปปุ๋ยเคมีที่นิยมใช้กับไม้ผลคือปุ๋ยสูตร 15-15-15 หรือปุ๋ยสูตรอื่นที่มีตัวเลขเท่ากันทั้ง 3 ตัว ตัวเลขทั้ง 3 ในสูตรปุ๋ยแสดงถึงเปอร์เซ็นต์ของธาตุอาหารสำคัญที่พืชต้องการใช้เพื่อการเจริญเติบโตและให้ดอกผล ซึ่งก็คือธาตุไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียมที่มีอยู่ในปุ๋ยนั้น ปุ๋ยเหล่านี้เป็นปุ๋ยเม็ดจึงมักจะให้โดยการโรยรอบ ๆ ด้านตามแนวชายพุ่มของต้นไม้ผล ซึ่งบริเวณนี้จะมีรากอยู่เป็นจำนวนมาก เมื่อโรยหรือหว่านปุ๋ยครบรอบก็เป็นอันใช้ได้ การให้ปุ๋ยจะให้ 2-3 ครั้งต่อปี โดยจะใส่ปุ๋ยให้ในช่วงที่ต้นไม้ผลมีการแตกใบอ่อนแล้ว และหากเพิ่มการให้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก และปุ๋ยหมักก็จะช่วยให้ต้นไม้ผลเจริญเติบโตได้ดียิ่งขึ้น ในช่วงที่ต้นไม้ผลยังเล็กหากต้องการให้ต้นโตเร็ว อาจใช้ปุ๋ยทางใบฉีดพ่นด้วยก็ได้

2. การกำจัดโรคและแมลง

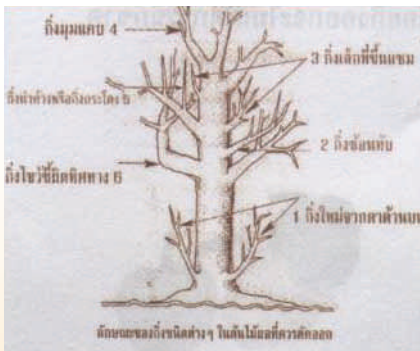
หากปลูกต้นไม้ผลไว้ภายในบริเวณบ้านเพียง 4-5 ต้น ก็มักจะไม่มีพบปัญหาโรคและแมลงรบกวน ทั้งนี้เพราะอยู่ห่างไกลจากแหล่งที่มีการแพร่ระบาด แต่ถ้ามีการแพร่ระบาดจากบ้านข้างเคียงหรือจากแหล่งอื่น ก็ควรฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงที่ถือว่ามีพิษต่อคนน้อยได้แก่ คาร์บาริล สารเคมีชนิดนี้สามารถใช้ฆ่ามด เพลี้ย และหนอนได้ดี ส่วนสารเคมีฆ่าเชื้อราอาจใช้สารเคมีที่ออกฤทธิ์ค่อนข้างกว้าง เช่น แมนโคเซ็บ มีชื่อการค้าว่า ไคเทนเอ็ม 45 เอซินแมก 80 เซลล์ เทนเอ็ม 45 ในกรณีที่ไม่สามารถป้องกันกำจัดได้ ควรขอคำแนะนำจากนักวิชาการเกษตร

3. การกำจัดวัชพืช

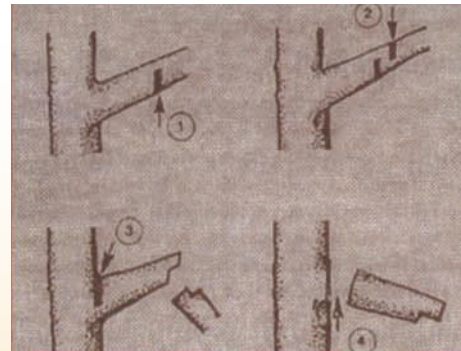
การปลูกไม้ผลภายในบริเวณบ้านมักจะได้พบปัญหาในเรื่องของวัชพืช เนื่องจากมีบริเวณบ้านไม่กว้างนัก ดังนั้นการตัดหรือถอนด้วยมือจึงทำได้ง่าย วัชพืชที่ตัดหรือถอนแล้วอาจใช้ปุ๋ยต่อไปได้

4. การตัดแต่งกิ่ง

การตัดแต่งกิ่งเพื่อบังคับให้ต้นเดี่ยวหรือบังคับทรงพุ่มและโครงสร้างของต้นไม้ผลให้มีรูปแบบตามต้องการ จะทำได้ผลดีหากเริ่มปฏิบัติเมื่อต้นไม้ผลยังมีขนาดเล็ก การตัดแต่งกิ่งที่ผิดปกติหรือกิ่งที่ไม่มีประโยชน์ออก จะทำให้ต้นไม้ผลเจริญเติบโตและแข็งแรงนอกจากนี้ยังทำให้ต้นไม้ผลมีโครงสร้างที่สวยงามและมีขนาดต้นที่พอเหมาะด้วย

ลักษณะของกิ่งชนิดต่าง ๆ ในต้นไม้ผลที่ควรตัดออก

ขั้นตอนการตัดกิ่งขนาดใหญ่

ขั้นตอนการตัดกิ่งขนาดใหญ่

1. เลื่อยบริเวณด้านล่างของกิ่งห่างจากลำต้นประมาณ 1 ฟุต เลื่อยขึ้นไปประมาณ 1 ใน 3 หรือครึ่งกิ่งก็ได้
2. เลื่อยบริเวณด้านบนของกิ่งให้เหลือมกับรอยเลื่อยในครั้งแรกโดยเลื่อยลงมาประมาณ 2 ใน 3 ของกิ่ง
3. เมื่อดึงหรือโน้มกิ่งด้านนอก กิ่งจะหักตรงรอยเลื่อยทำให้ไม่เกิดน้ำหนักร่วงเมื่อตัดกิ่ง จากนั้นจึงเลื่อยกิ่งตรงบริเวณที่ชิดกับลำต้น โดยที่กิ่งจะไม่ฉีกขาด
4. เมื่อเลื่อยกิ่งออกจะไม่เกิดการฉีกขาด